USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **M. R S G.,** zastoupen Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2022, čj. CPR-13668-2/ČJ-2022-930310-V241, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 8. 2022, čj. 59 A 9/2022-27,

takto:

I. Kasační stížnost se odmítá pro nepřijatelnost.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný zamítl shora uvedeným rozhodnutím odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství Moravskoslezského kraje ze dne 15. 4. 2022, čj. KRPT-75379-21/ČJ-2022-070022, kterým správní orgán prvního stupně rozhodl o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), a zároveň stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce šesti měsíců. Důvodem bylo zjištění, že žalobce pobýval na území ČR od 28. 2. 2022 do 31. 3. 2022 (kdy byl zkontrolován) neoprávněně, neboť mu uplynulo pobytové oprávnění (vízum) s délkou 90 dní platné od 30. 11. 2021 do 27. 2. 2022.

[2] Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Ostravě. V ní namítl, že je nutným doprovodem svého bratra, který v ČR podstupuje dlouhodobou rehabilitaci v Lázních Darkov Karviná. Bratr je totiž po střelném zranění upoután na invalidní vozík. Léčbu financuje libyjská ambasáda a v případě přerušení léčby a vycestování by mohlo dojít ke zhoršení nebo zastavení postupného zlepšování zdravotního stavu žalobcova bratra.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Vyšel z toho, že ve správním řízení bylo bez jakýchkoliv pochybností prokázáno, že v době od 28. 2. 2022 žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, čímž porušil právní povinnost plynoucí z § 103 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců, podle něhož mají cizinci povinnost *pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu, pokud tento zákon nestanoví jinak*. Lázeňská léčba žalobcova bratra není podle krajského soudu omluvitelným důvodem pro nerespektování právních povinností při pobytu v ČR,

naopak se soud ztotožnil s žalovaným, že si měl žalobce před odjezdem zjistit plánovanou délku léčby a pouze on sám nese odpovědnost za to, jestliže nepožádal o tomu odpovídající druh pobytového oprávnění. Nadto podle krajského soudu neplyne z obsahu správního spisu jediný důvod, z nějž by bylo možnost usuzovat, že správní vyhoštění bude v případě žalobce představovat nepřiměřený zásah do jeho rodinného a soukromého života.

[4] Proti rozsudku krajského soudu nyní žalobce (dále „stěžovatel“) brojí kasační stížností. Krajský soud se dle jeho názoru nevypořádal se všemi skutečnostmi, které v řízení a ze správního spisu vyplynuly, a rozsudek vystavěl pouze na formalistickém posouzení porušení právních povinností ze strany stěžovatele. Rozsudek se zakládá na libovůli krajského soudu, neboť soud nevzal v potaz zdravotní stav stěžovatelova bratra, vyšel pouze z toho, že důvod lázeňské léčby pramení ze skutečností, k nimž došlo před přicestováním do země. Stěžovatel je nutným doprovodem bratra na území ČR a jeho vyhoštění by péči o bratra značně ztížilo. Proto je nutné posuzovat proporcionalitu mezi veřejným zájmem ČR na ochraně před porušováním zákona o pobytu cizinců a zájmem stěžovatele na úspěšné léčbě bratra včetně jeho doprovodu. Krajský soud tuto proporcionalitu nezohlednil, přestože rizika spočívající v přerušení bratrovy léčby plynou z lékařské zprávy založené ve správním spise. Lázeňská rehabilitace stěžovatelova bratra není zátěží pro ekonomiku ČR, naopak je přínosem, neboť jde o placenou službu. Mimo území ČR nelze stejného výsledku léčby dosáhnout, česká sanatoria jsou celosvětově vyhlášená. Dále se krajský soud nedostatečně zabýval možností návratu stěžovatele a jeho bratra do země původu, a to s ohledem na bratrův zdravotní stav a válečný konflikt, který se odehrává v Libyi. Krajský soud i správní orgány byly povinny posoudit možný zásah do rodinného a soukromého života stěžovatele i s přihlédnutím k probíhající léčbě jeho bratra na území ČR, kterou nelze v zemi původu adekvátně zajistit v odpovídající úrovni odbornosti a dostupnosti. Stěžovatel má proto v současné době na území ČR silné vazby, neboť bratr je plně odkázán na zdejší léčebné metody. Rovněž nijak nezasahuje do veřejného pořádku, naopak se snaží začlenit do sociálního života, respektuje zdejší zvyklosti a navázal zde řadu přátelských vztahů.

[5] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

[6] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby tedy byla přípustná, musí stěžovatel namítat nezákonnost spočívající v důvodech vymezených v § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s., a současně se nesmí jednat o kasační stížnost (nebo námitky), která je ve smyslu § 104 s. ř. s. nepřípustná. Proto není přípustné, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval námitky, které nevznesl v řízení před krajským soudem, ačkoliv tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Z těchto hledisek je tak část kasační argumentace stěžovatele nepřípustná. Stěžovatel totiž nově (a ve smyslu výše uvedeného nepřípustně) namítá, že měl krajský soud posoudit proporcionalitu mezi veřejným zájmem na dodržování zákonů a zájmem stěžovatele na léčbě jeho bratra. V řízení o žalobě neuplatnil ani námitku týkající se zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele (ať již ve smyslu vazby jeho samotného na území ČR, anebo vazby jeho bratra z důvodu léčby). Rovněž námitka o nemožnosti návratu stěžovatele a jeho bratra do země původu z důvodu nemožnosti zajištění adekvátní léčby je nepřípustná. Ačkoliv totiž stěžovatel v žalobě vznesl obdobnou argumentaci týkající se přerušení léčby, nemožnost vycestování do země původu vůbec nenamítal. Nejvyšší správní soud v tomto kontextu

dodává, že nepřehlédl obecný odkaz stěžovatele na aplikaci § 174a zákona o pobytu cizinců a ztíženou možnost vycestování jeho bratra kvůli zdravotnímu stavu, který uplatnil při jednání u krajského soudu dne 5. 8. 2022. To však z výše uvedených otázek bez dalšího nečiní řádné a včasné žalobní námitky, na které by bylo možno v kasačním řízení navazovat.

[7] Ve zbývajícím rozsahu přistoupil Nejvyšší správní soud ke zkoumání přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Zabýval se tedy tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze pro stručnost odkázat na usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, jehož závěry lze vztáhnout i na ostatní typy řízení, v nichž se otázka přijatelnosti kasační stížnosti posuzuje (k tomu srov. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[8] Předně je nutno podotknout, že stěžovatel netvrdí, v čem okolnosti jeho případu splňují podmínky přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a judikatury NSS. Ve své argumentaci se omezuje na věc samou, tedy pouhé zpochybnění zákonnosti napadeného rozsudku a jemu předcházejícího rozhodnutí žalovaného.

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Stěžovatel zpochybňoval závěr správních orgánů a krajského soudu týkající se nutnosti přihlédnout ke zdravotnímu stavu bratra a nutnosti stěžovatele s ním na území ČR pobývat jako nutný doprovod. Velmi obdobnou otázkou se v minulosti již NSS zabýval, a to např. v rozsudcích ze dne 12. 1. 2017, čj. 7 Azs 322/2016-25, ze dne 23. 1. 2019, čj. 9 Azs 443/2018-25, a ze dne 30. 3. 2022, čj. 7 Azs 4/2022-19. Okrajově se této otázky dotkl rovněž v rozsudku ze dne 19. 11. 2020, čj. 7 Azs 177/2020-36, v němž vytkl Krajskému soudu v Ústí nad Labem, že se nad rámec žalobních bodů zabýval otázkou zásahu správního vyhoštění cizince doprovázejícího ochrnutého syna při léčbě na území ČR do jeho rodinného a soukromého života. Z uvedené judikatury NSS tedy plyne závěr relevantní i pro stěžovatelovu věc, podle něhož léčba v lázních cizince či jeho rodinného příslušníka, kterého na území ČR doprovází, není důvodem zakládajícím nezákonnost rozhodnutí o správním vyhoštění či o povinnosti opustit území. Krajský soud vyšel ve věci ze shodných závěrů, neboť odkázal na úvahu obsaženou i v citované judikatuře NSS, totiž že je rozhodující, zdali se důvody, o které se cizinec v řízení opírá, zakládají na skutečnostech, k nimž došlo před jeho přicestováním do země (jako je tomu v případě stěžovatele). Rovněž je dle této judikatury relevantní, zdali zdravotní stav cizince či jeho rodinného příslušníka, kterého za účelem léčby doprovází, umožňuje jeho vycestování. Obecně platí, že byl-li schopen do země přicestovat za účelem vyhledání lékařské péče, lze očekávat, že mu zdravotní stav neznemožňuje ani vycestování. Rovněž z této judikatury plyne zcela jednoznačně, že je na odpovědnosti cizince zajistit si platné pobytové oprávnění po celou dobu plánovaného pobytu na území.

[11] Nad rámec uvedeného lze poukázat na to, že dle rozhodnutí žalovaného bylo o správním vyhoštění rozhodnuto i ve vztahu k bratru stěžovatele, přičemž Nejvyššímu správnímu soudu není známo, že by toto rozhodnutí bylo zrušeno. Důvody, jimiž se stěžovatel snaží dosáhnout zrušení svého správního vyhoštění, jsou tedy v tomto ohledu

liché. I pokud by tomu tak nebylo, není vyloučeno (a stěžovatel nic takového nenamítá), aby jeho bratra při lázeňské léčbě na území ČR doprovázela jiná osoba, která mu poskytne péči namísto stěžovatele. Nadto ani doba, po niž nebude stěžovateli umožněno vstoupit na území členských států EU (šest měsíců), nezabraňuje tomu, aby společně s bratrem mohl v léčbě po uplynutí stanovené doby pokračovat. Charakter zdravotních obtíží stěžovatelova bratra totiž nevyžaduje okamžitou lékařskou péči, bez níž by bylo zhoršení jeho stavu neodvratné, neboť jde o rehabilitační péči.

[12] Nejvyšší správní soud tedy na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, a bod 18 usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. listopadu 2022

Milan Podhrázký
předseda senátu